

Johannes Sole Pedersen

1930–2018

Mindeord

Fhv. rektor på Sløjdhøjskolen i Esbjerg, Johannes Sole Pedersen, døde den 27. december kort efter sin 88 års fødselsdag. Med Sole er en af de sidste, store fædre af sløjden gået bort. Sole blev bisat den 3. januar fra Kvaglund Kirke i Esbjerg ved en smuk højtidelighed.

Sole fødtes i Hedensted. Han fattede tidligt interesse for undervisning og pædagogik og tog lærereksamen fra Th. Langs Seminarium i 1952. Han blev ansat som lærer først på Boldesager Skole og siden på Grådybskolen i Esbjerg. Sole supplerede i 1955 sin lærereksamen med en sløjdlæreruddannelse fra Dansk Sløjdlærerskole i København, og i 1957 fuldførte han uddannelsen i metalsløj. Det førte til, at Sole opbyggede et kursus i metalsløj på Askov Sløjdlærerskole og blev leder af den uddannelse fra 1960 til 1972, hvor han udnævntes til forstander for Askov Sløjdlærerskole og siden som rektor for Sløjdhøjskolen i Esbjerg. Vejen var nu banet for et langt virke i sløjdens tjeneste.

I den forbindelse er Soles nok største bedrift sammen med sine lærere og bestyrelse at få flyttet Askov Sløjdlærerskole fra Askov til Esbjerg under navnet Sløjdhøjskolen i Esbjerg. Det skete i 1975, hvor Sløjdhøjskolen stod klar til at modtage de første kursister i spritnye lokaler, der netop var opført og indrettet med det særlige formål, at give undervisningen i sløj de bedst mulige betingelser for udvikling og virke. Sole tog den faste lærerstab med sig fra Askov

og ansatte en række timelærere, der dels korte træ- og metalsløjdlæreruddannelsen, dels de forskellige kortere kurser, som de pågældende var specialister i, det være sig trædrejning, smedning, keramikkurser, smykkekurser eller lædersløj. Sidenhen opdyrkedes samarbejdet med Danmarks Lærerhøjskole og dens afdeling i Esbjerg, så det pædagogiske og psykologiske aspekt kom til at spille mere og mere sammen med det faglige. Derved opstod Den Videgående Sløjdlæreruddannelse i 1978 som en slags overbygning på den faglige sløjdlæreruddannelse.

I slutningen af 1980'erne førte et arbejde, med inspiration fra sløjdlæreruddannelsen i Sverige, Norge og Finland, hvor man kunne blive kandidat fra universitetet, til, at sløjdlærerskolerne i Esbjerg og København i samarbejde med Danmarks Lærerhøjskole startede en kandidatuddannelse i sløj. Dette for at give faget sløj et forskningsmæssigt løft, hvor man gik fra kurser til et egentligt praktisk-akademisk studie, så der kunne uddannes kandidater til at varetage uddannelsen i sløj på seminarierne, på sløjdlærerskolerne og andre steder. Sole holdt møder med Danmarks Lærerhøjskole og deltog i konferencer i Norden i regi af NordFo, Nordisk Forum for forskning og udviklingsarbejde i forming, håndarbejde og sløj. Det var herfra, han hentede inspiration til udvikling af virksomheden på Sløjdhøjskolen i Esbjerg.

Vi, der har oplevet Sole som underviser, forstander, rektor og kollega har altid mødt et fagligt og sagligt, rummeligt og ejegodt menneske, der var ordentlig og loyal i forhold til sit personale, bestyrelse og ministerium. Han gav rum til, at personalet kunne udvikle nye kurser, sig selv og sine særheder, for ikke at sige talenter.

Sole elskede også en god fest og sel-skabelighed. Mangen en gang sad Sole og hans kone, Jonna, til højbords ved de store fester på Sløjdhøjskolen. Det være sig ved jubilæumsfesten i 1986 i

anledning af Sløjdhøjskolens 100 års jubilæum, de årlige fester for repræsentantskabet, bestyrelsen og personalet eller de mange sammenkomster, der blev holdt som afslutning på et velbesøgt sommerkursus. Så var der dømt grill og party i haven til den lyse morgen. "Skål for eksempel!", som Sole ofte sagde ved disse lejligheder.

Soles materialekælder var mere end landskendt for sit udvalg af eksotiske træsorter, metal i kilometervis og i alle dimensioner samt dippedutter af alskens slags. Det var rent slaraffenland for en sløjdlærer at komme dér og komme på kursus på Sløjdhøjskolen. Hvis kursisten boede på Sløjdhøjskolen, blev der arbejdet på værkstedet døgnet rundt. Det var med at udnytte chancen for at øve sig og lave ting, når den nu endelig bød sig. Flid blev krydret med hygge og samvær. Sløjdhøjskolen var mulighedernes land for at lære sløjfagets finesser at kende. Kursisterne blev fyldt op med inspiration og viden til at klare dagligdagen med sløj som omdrejningspunkt i egen undervisning og i eget sløjlokale. "Hvad hånden former, er åndens spor", som Johannes V. Jensen har udtrykt det. Sløj er et dansende fag i den almene uddannelse.

Efter et langt virke på Sløjdhøjskolen valgte Sole at gå på pension fra august 1993. Heldigvis fik Sole et langt og velfortjent otium, hvor han plejede familie og venner i den store omgangskreds samt hus og have. Men han slap aldrig sløjden helt. Han deltog i aktiviteter på Sløjdhøjskolen, når Skolekredsen kaldte til aktivitetsdage og møder, ligesom han i kraft af sin udnævnelse til æresmedlem af Danmarks Sløjdlærerforening utrætteligt deltog i de årlige repræsentantskabsmøder og råhyggede sig med de "gamle" venner og kolleger.

Sole efterlader sig sin kone, Jonna, børn, svigerbørn, børnebørn og oldebørn.

Æret være Johannes Sole Pedersens minde.

Gert Broge

Fhv. rektor Sløjdhøjskolen i Esbjerg